

הקיבוץ - מערך פעולה

הקיבוץ הינו צורת חיים מרתקת מאוד, האידיאולוגיה השוויון ואורח החיים השיתופי מסקרנים מאוד, במהלך הפעולה נכיר את מבנה הקיבוץ, הענפים והרעיון שעומד מאחורי.

בקצרה על הקיבוץ: קיבוץ הוא יישוב כפרי, יש בו בתים קטנים והרבה דשא, אין מחיצות בין הבתים והשטחים ציבוריים ופתוחים, המבנים המרכזיים הם חדר אוכל, בית הכנסת, מועדון לחברים, בתי ילדים וגנים, מחסן בגדים ועוד.

חברי הקיבוץ אינם מרוויחים כסף, הם מקבלים כסף בתקציב לפי גודל המשפחה, לדוגמא משפחה המונה 6 נפשות תקבל יותר כסף ממשפחה עם 2. חלק מהחברים עובדים בתוך הקיבוץ בענפים השונים כגון: רפת, לול, מטעים וכו' וחלק עובדים מחוץ לקיבוץ אך המשכורת שלהם הולכת לקיבוץ. החברים אוכלים את הארוחות בחדר אוכל, מכבסים את הבגדים במכבסה, הרכבים משותפים לכולם והילדים נמצאים יחד בבית בילדים (לפני כמה עשורים אף ישנו הילדים יחד והתראו עם ההורים בשעות אחר הצהריים). בשנים האחרונות הרבה קיבוצים עברו תהליכים של הפרטה ורמת השיתופיות ירדה. יחד עם זאת הם ניסו לשמור על עקרונות בסיסיים וחיי קהילה עם מעורבות גדולה.

יש חיי קהילה משותפים ואידיאולוגיה של שוויון ללא מעמדות, הקיבוץ הינו צורת חיים ייחודית לישראל ואינה קיימת בארצות אחרות.

מערך הפעולה:

פתיחה- הצגת הקיבוץ והתנהלותו ע"י דגם ריק של הקיבוץ, כל חניך מקבל דגלון ועליו מבנה או מקום בקיבוץ והוא צריך לשבץ אותו בדגם לפי ההיגיון. לדוג' חד"א, בית כנסת ומועדון במרכז הקיבוץ רפת בקצה, בחוץ.

(נספח 1)

גוף הפעולה- משחק מסלול (מונופול) בין הענפים והמבנים השונים בקיבוץ, לכל ילד יש חייל משחק ברגע שהוא דורך על משבצת הוא נשאל שאלה על הענף, אם הוא עונה נכון הוא מקבל את הכרטיס והמשבצת שייכת לו, מי שעונה כמה שיותר תשובות נכונות, מנצח! על לוח המשחק יש גם כרטיסי משימה והפתעה.

- לוח משחק (משבצות ענפים- רפת, לול, בית ילדים, מטע, בקר, מרפאה, בית כנסת, מכבסה, חדר אוכל, משבצות באמצע הלוח- משימה והפתעה)
- שאלות למשחק (נספח 2). במקרה שלילדים יש רקע קודם על קיבוצים יוכלו לענות על השאלות. במקרה שאין להם רקע אפשר לצרף את התשובה של כרטיסי השאלות לכרטיסי המשימות ולתת משימה הקשורה לכל נושא בתשובה.

סיכום- על מנת להדגיש את חיי הקהילה בקיבוץ שחקו את הסימולציה הבאה:

אתם קבוצה שוויונית שחיים ביחד יש לכם סכום של 1000 ₪ ויש לכם הרבה הוצאות, אתם צריכים להגיע להחלטה בסופו של דבר מה לקנות, לפניכם הרשימה, בהצלחה.

- רכבים חדשים- 500 ₪
- ניתוח דחוף למוטי- 250 ₪
- שיפוץ חד"א והתקנת מזגן- 170 ₪
- סלילת כביש מסביב לקיבוץ לנוחות הנהגים- 600 ₪
- טיול 3 ימים לאילת לכל הבתי ילדים- 200 ₪
- קלנעיות חדשות לזקני הקיבוץ- 290 ₪

מסקנה- כל החלטות בקיבוץ נעשות ע"י אספות חברים, כל אחד מביע את דעתו ובסופו של דבר הרוב הוא הקובע, כך קיימת חברה שוויונית ומשותפת.

בית ילדים

מרפאה

מכבסה

מחסן בגדים

מטע

בריכה

רפת

לול

בית כנסת

אורווה

דירות

חדר אוכל

אשפה

מוסך

בריכות דגים

אופניים

(ניספח א)

נספח ב' - שאלות למונופול קיבוץ:

1. לפני כמה עשורים חיו וישנו ילדי הקיבוץ בבית הילדים, הם היו פוגשים את הוריהם פעם ביום, כיום לא ישנים הילדים בבית הילדים, אז מה עושים שם? (ארוחות ופעילויות)
 2. באיזה גיל מתחילים חברי הקיבוץ לעבוד במשק? (גיל 12)
- בקר- למה משמשים הפרים של הבקר בשונה מהפרות של הרפת? (בשר) לול- מהם 2 הדברים שמייצאים מהלול? (ביצים ועוף) מרפאה- אם מישהו מהקיבוץ חולה במחלה קשה והטיפולים יקרים מאוד מי צריך לשלם על הטיפולים? הוא או הקיבוץ? (הקיבוץ) בית כנסת- עליך למצוא את המילה קיבוץ בסיודור מטע- תן 3 שמות של פירות ארץ ישראל שמגדלים במטע. מכבסה- 1. בקיבוץ אין לתושבים מכונת כביסה בבית, הם שולחים למכבסה ומקבלים את הכביסה לתא שלהם, איך עובדי המכבסה יודעים למי שייך כל בגד? (יש סימון עם מספר על כל בגד) 2. כיום קונים הקיבוצניקים את הבגדים שלהם בעצמם איך לדעתך היה פעם? (היו מביאים 2 סוגים של בגדים והיה צריך לבחור מבין שניהם) חדר אוכל- 1. עליכם להרכיב תפריט לסעודת שבת בקיבוץ כל אחד אומר את המאכל האהוב עליו וצריך להשתדל להתחשב בכולם, מותר רק 4 מנות. 2. איזה ארוחות אוכלים בחדר אוכל? (כולם) רפת- 1. הפרה עדינה נותנת 18 ליטר חלב ביום והפרה טובה נותנת 23 ליטר חלב ביום כמה נותנות הפרות בשבועיים? 2. אין מבדילים בין הפרות ברפת? (יש עליהן סימון)

משימות:

1. עליך לקפל ולסמן 4 בגדים תוך דקה.
2. עליך לחלק מספר עדשים שווה לכל הקבוצה בזמן מוקצב.
3. בתור עובד מטע ותיק עליך לזהות את הפרי שלפניך בעצימת עיניים.

הפתעות:

1. איחרת לחליבה לך למשבצת תורנות וחכה תור.
2. יש לך שפעת חזור למשבצת מרפאה
3. עזרת בלול קבל קידום התקדם למשבצת מכבסה.

